

שְׂפִילָה לְהַמְיָה



ג אדר התשפ"ג
מפטירין ויה' נתן חכמה לשלמה
(ירמיהו לד, א)

פַּרְשַׁת תְּרוּמָה

סיפור לשבת

"ויקחו לי תרומה" (כה, ז)

עשיר מופלג ביקר פעם אצל הצדיק רבי נחום מצ'רנוביל זכר צדיק לברכה, ונתן לו העשיר דמי פדיון בסך 300 רובל. שעתו של הצדיק היתה דחוקה, חובותיו עלו מעלה ראש. שמח הגבאי שמחה גדולה, כי הנה יוכל עכשיו לשלם את כל החובות בבת אחת.

ואכן, לפנות ערב נכנס הגבאי לרבי נחום, לבקש את הכסף כדי לשלם לבעלי החוב. אך לתדהמתו לא נותרה פרוטה שחוקה בידו של הרבי. את הכל פיזר לצדקה. שאלו הגבאי: היתכן? בעלי החובות דוחקים. השעה דחוקה ומפזרים הכל לאחרים? השיבו רבי נחום: גם אני כמוך חשבתי בתחילה לקחת את הכסף ולשלם לבעלי החובות. אבל שאלתי את עצמי, האם בגלל היותי בעל חוב נותנים לי את הכסף? הרי ישנם הרבה בעלי חובות בעולם... זה שנותנים לי, הוא כדי להרבות בצדקה, והיאך אקח את הכסף לעצמי?

{ איש לרעהו }

"ויקחו לי תרומה" (כה, ז)

באחת הפעמים ליווה תלמיד את הגראי"ל שטיינמן זכר צדיק לברכה בדרכו מהישיבה לביתו. הרב שטיינמן הבחין בשטר כסף מונח על הריצפה לפניו. הוא הזדרז להרימו ויעד אותו לצדקה. שאל התלמיד: "תורה היא וללמוד אני צריך, הרי מדינא המציאה שייכת למוצא, ומדוע הקדישו לצדקה?" השיב לי הרב שטיינמן: "דע לך שזה הכסף הכשר ביותר! זו פרנסה שנשלחת לאדם מן השמים ולכן כדאי להדר ולתת ממנו צדקה."

והוסיף לבאר, "כל כסף שמקבלים על עבודה, יש בו חשש גול, שמא העבודה לא היתה מושלמת, מלבד דמי "שירוך" ו"מציאה", בהם אין שום חשש, שכן תשלום השירוך אינו על העבודה אלא על התוצאה, וכסף המציאה אף הוא אינו שכו, אלא שהתורה קבעה כי ניתן לקחתו.

מה שנהגו לתת צדקה, בכסף שמוצאים, אין זה מחמת חשש שאולי אין לקחת אותו, אלא אדרבה, דוקא משום שזהו ודאי כסף כשר, כדאי לקיים בו מצוה בהידור!"

אשא עיני

כוחה הגדול של הראיה והשפעתה על חיי האדם
פרק ג' ובשכר שלא הסתכל על האצערות של מצרים - זכה לאצירה בתורה

וּקְתָבוּ עַל כַּף תְּזוּ"ל (בראשית רבה פרשה צח יח), שְׁבַשְׁכַר שְׂיוֹסָף שָׁמַר אֶת עֵינָיו שְׁלֵא לְרֵאוֹת אֶת בְּנוֹת מִצְרַיִם כְּאֲשֶׁר הָיוּ צֹעֲדוֹת עַל חוֹמוֹת מִצְרַיִם וְרָקוּ עָלָיו טַבְּעוֹת וּנְזָמִים כְּדֵי שְׂרִימִים אֶת עֵינָיו וַיִּרְאֶה אוֹתָן, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר "בְּנוֹת צַעֲדָה עָלַי שׁוֹר", בְּשֹׁכֵר זֹאת נִתַּן הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְבִנְיָמִין אֶצְעָדָה, כְּלוֹמַר פְּרָשָׁה בַתּוֹרָה, שְׁנֵה פְרָשַׁת בְּנוֹת צַעֲדָה שֶׁהָיוּ מִזְרָעוֹ שֶׁל יוֹסֵף. כְּמוֹ כֵּן בְּשֹׁכֵר שְׂמִירַת עֵינָיו בְּקִדְשָׁה זְכָה יוֹסֵף לְמַלְכוּת, כְּמוֹ שֶׁפָּתְחוּ תְזוּ"ל (מדרש ילמדנו בראשית מט א) וְזֶה לְשׁוֹנֵם: עֵינָיִם שְׁלֵא רְצוּ לְזוֹן מִמֶּה שְׂאִינּוּ שְׁלוֹ, זְכָה לְמַלְכוּת.

בשכר שמירת העין - היה יוסף נכבד בכל עין
וּבְאֵרוֹ תְזוּ"ל (פרקי רבי אליעזר פרק לט), שְׁהַשְׁעַם שְׂיוֹסָף הַצַּדִּיק זְכָה לְמַלְכוּת, הוּא מִפְּנֵי שֶׁהִנְהִיגַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הִיא מְדָה כְּנֻגַת מְדָה, וְלָכֵן בְּשֹׁכֵר שְׂיוֹסָף לֹא הָרִים אֶת עֵינָיו לְרֵאוֹת אֶת בְּנוֹת מִצְרַיִם כְּאֲשֶׁר הָיוּ וְרָקוּ עָלָיו אֶת תְּכֵשִׁיטֵיהֶן כְּדֵי שְׂיוֹסָף יִסְתַּפֵּל עָלֵיהֶן וְהוּא לֹא הָרִים אֶת עֵינָיו אֶפְלוּ פַּעַם אַחַת, בְּשֹׁכֵר זֹאת זְכָה יוֹסֵף מְדָה כְּנֻגַת מְדָה לְהִיּוֹת פְּרָה וְרָבָה בְּכָל עֵין, כְּלוֹמַר שֶׁהָיָה נֶחֱשֵׁב בְּעֵינֵי כָל וְהָיָה נִכְבָּד וְגָדוֹל בְּכָל עֵין שֶׁהָיְתָה רוֹאֶה אוֹתוֹ.

בשכר קדשת הראיה - אוכלים קדשים קלים
ממקום שרואים את המושפן

וּקְתָבוּ עוֹד תְזוּ"ל עַל יוֹסֵף הַצַּדִּיק (במדבר רבה יד יח), וְזֶה לְשׁוֹנֵם: הוּא הַשְׁפִּיל אֶת עֵינָיו מִן הַמִּצְרִיּוֹת וַיִּמַּן אֶשֶׁת פּוֹטִיפַר, אָמַר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא: עָלַי לְשַׁלֵּם שְׂכָר אוֹתָהּ הַעֵין. וְלָכֵן, אִף עַל פִּי שְׂבִיבִית הַמִּקְדָּשׁ הָיוּ אוֹכְלִים קְדָשִׁים קְלִיִּים רַק בַּתּוֹךְ הַחוֹמוֹת, זְכָה יוֹסֵף בְּשֹׁכֵרוֹ שֶׁמְשַׁפֵּן שִׁלְיָה אֲשֶׁר הָיָה בְּתַלְקוֹ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, הָיוּ אוֹכְלִים קְדָשִׁים קְלִיִּים מִכָּל מְקוֹם שֶׁהָיוּ רוֹאִים בוֹ אֶת הַמִּשְׁפָּן, כְּמוֹ שֶׁפָּתְחוּ תְזוּ"ל (ובחים יח).

ר"ת	יציאה	כניסה	ירושלים
18:50	18:09	16:57	ירושלים
18:47	18:11	17:13	תל אביב
18:48	18:10	17:05	חיפה
18:50	18:11	17:15	באר שבע



הבן איש חי

שאלה: כאשר יתפללו על אדם בשביל איזה דבר הצריך לו ויבקשו עליו רחמים אם יזכירוהו על שם אביו או על שם אמו והנה אנחנו רואים בכתבי קמיעות שנוהגים לכתוב שם האם ולא ידענו אם יש לזה יסוד אמתי. גם רצינו לידע מה טעם יש בזה והלא כתוב למשפחותם לבית אבותם שיחוס האדם על אביו. יורנו המורה לצדקה ושכמ"ה.

תשובה: איתא בגמרא דשבת דף ס"ו ע"ב אמר אביי אמרה לי אם כל מנייני בשמא דאימא ופירש"י ז"ל כל לחישות פלוני בר פלונית ע"ש ועפ"ז כותבים בקמיעות שם האם ונראה דה"ה בבקשת רחמים בפה דמזכירין שם האם.

ואשר שאלתם מה טעם יש בזה נראה דהיינו טעמא משום דעל הרוב ימצא על האיש קטרוגים יותר מן האשה. הא' מפני שהאשה פטורה ממ"ע שהז"ג = ממצות עשה שהזמן גרמא = וגדולה מזו שהיא פטורה ממצות ת"ת והאיש לא פלט מעון ביטול תורה וכמ"ש רז"ל פשפש ולא מצא יתלה בביטול תורה. ועוד כי האשה היא מוצלת מעון הקרי אשר הוא דבר המצוי בנשים הרבה. ועל כן קטרוגים של האשה על הרוב הם מועטים משל האיש לכך יזכירו שם האם עדיף. גם עוד אין המקטרגים מתקנאים בנקבות כמו בזכרים ושמעתי אומרים טעם אחר מפני שהאם היא

מבוררת יותר מן האב אבל חזקת האב היא מכת רובא וכמ"ש בגמרא דחולין ודילמא לאו אבואה הוא אלא ש"מ דאזלינן בחר רובא ע"ש. והיה זה שלום ואל שדי ה' צבאות יעזור לך. כ"ד הקטן יחזקאל כחלי נר"ו.

שאלה: מי שקנה חתיכת משי מן השוק נאה הרבה ונתן לאשתו שתעשנה בגד לעצמה ועשאתו ולבשתו אין זה קל מאוד ויש בו ציצים ופרחים נאים וכל מלבוש התחתון דהיינו הכתונת וכיוצא נראין ממנו לחוץ לעיני הכל מחמת קלותו וזכותו והבעל היה לבו נוקפו על זה משום שאין בבגד זה צניעות כלל ובפרט כי רואה שהכל תולים עיניהם בבגד זה כאשר לובשתו מפני שהוא נאה ביותר ומיחה באשתו שלא תלבשנו אך מחמת שהוא ערב לה הרבה לובשתו לפעמים ואינה שומעת לו אי שרי ליה לבעל לשרוף הבגד הזה בצניעה באופן שלא תרגיש אשתו שהוא שרף אותו ולא יבוא לידי מחלוקת וקטטה. או"ד יש לחוש על איסור כל תשחית. יורנו המורה לצדקה ושכמ"ה.

תשובה: איתא בגמרא דברכות דף ל"א ע"א מר בריה דרבינא עבד הלולא לבריא חזינהו לרבנן דהווי קבדחי טובא אייתי כסא דמוקרא בת ארבע מאה זוזי ותבר קמיהו ואעציבו. רב אשי עבד הלולא לבריה חזינהו לרבנן דהו קא בדחי טובא אייתי כסא דזוגיאת חיוורתא ותבר קמיהו ואעציבו ע"ש נמצא כל כהאי גוונא שהוא מתכוין לשם מצוה ליכא בזה משום כל תשחית דהא ארבע מאה זוזי בימים

הראשונים הווי חשיבי טובא וא"כ השתא ה"ה הכא כיון שהוא שורף הבגד משום אפרושי מאיסורא דהוא חושש משום צניעות וכל זמן שהבגד קיים א"א שלא תלבשנו ולכן הוא שורפו לעקרו לגמרי הא ודאי דשרי ורק יעשה בצניעה ובחכמה באופן שלא תרגיש אשתו שהוא עשה כרי שלא יבוא לידי קטטה ומריבה וברוך יהיה וכפי הנראה גם הוא חושש מזה שלא יהיה בנייהם קטטה ולכן הוא אינו לוקח הבגד בצניעה וגוזז אותו במקום אחר מפני כי יודע שאשתו תרגיש ותדע שהוא לקחו מאחר והיה מוחה בה שלא תלבשנו והיא לובשתו ועל כן ירא לעשות כן בשביל שלא יהיה קטטה ומריבה בליל ל"ג לעומר למירון ושם מדליקים באיזה סיבה באופן שלא תרגיש אשתו שהוא עשה ובודאי שגם זו החששה של קטטה ומריבה שלא יהיה בינו לבין אשתו היא חששה גדולה וצריך ליתור ממנה כי מי יודע מה תוליד אח"כ ואיך יהיה סופה. והנה בזה תדע כי מנהג ישראל שהולכים בליל ל"ג לעומר למירון ושם מדליקים חתיכות בגדים חשובים לכבוד הרשב"י זיע"א אין לפקפק על זה מאחר שהם מתכוונים לשם מצוה אין כאן חשש כל תשחית ומנהג ישראל תורה הוא ועוד תדע שהרי נוהגים להדליק כמה נרות בבית הכנסת גם ביום ואעפ"י שאין המקום מאיר באורם דשרגא בטיהרא מאי אהני ובפרט מקום שאינו מקורה ואורו רב ביממא ואור השמש זורח בתוכו ועכ"ז אין בזה חשש משום כל תשחית מפני שהם מדליקים לכבוד בית הכנסת או לכבוד הצדיקים זיע"א ועושים לשם מצוה להכי שרי וד"ה הכא ודע כי מעיקרא אין כאן איסור כל תשחית מן התורה אלא הוא מדרבנן דהכי איתא בהרימב"ם ז"ל ה' מלכים פ"ו דאיסור לאו כל תשחית מן התורה אינו אלא בהשחתת אילנות ולא במשבר כלים וקורע בגדים ע"ש. והיה זה שלום ואל שדי ה' צבאות יעזור לך. כ"ד הקטן יחזקאל כחלי נר"ו. {שומ"ת תורה לשמה}



ספר חסידים

סימן מ"ד

ארבע כתות אין מקבלות פני שכניה: כת שקרים כת חנפים כת מספרי לשון הרע כת לצנים וכולן מקראות. כת שקרים דובר שקרים לא יכון לנגד עיניו וגם במלחמת אחאב כשבא ושאל אל הנביאים אם יצא אליהם בא רוחו של נבות לפני ה' ויאמר אצא והייתי רוח שקר בפי כל נביאיו ויאמר צא ודרשו חכמים צא ממחיצתי. חנפים 'כי לא לפני חנף יבא'. מספרי לשון הרע שנאמר (תהלים ה ה) 'כי לא אל חפץ רשע אתה לא יגורך רע' לא יגור אתך רע לא יכוס במחיצתך. לצנים 'לא יתצבו הוללים לנגד עיניך'. בני אדם לצנים מערביין את העולם. לשון הרע מספר בגנות של חבירו אפילו דבר אמת וגם משל הדיוט הוא. מי שהוציא שם רע על חבירו או חרפו בחרפות שלא היה חשוד בה ולא הכיר אדם בה מעולם וזה גילהו אין עונו מתכפר מפני שאינו יכול לתקן את אשר עותו ואינו יכול להחזיר חרפת חבירו. וזה שאמר שלמה בחכמתו פן יחסך שומע וכן שנו בתלמוד ירושלמי מי שסרח על חבירו תחלה והלך ובקש ממנו מחילה פעם ראשונה ושניה ולא קבל ממנו יעשה שורות של בני אדם ויפייסנו בפניהם הדא הוא דאמר ישור על אנשים ויאמר חטאתי לפלוני והרי נחמתי ואם עשה כן פדה נפשו ממוות דכתיב בתריה פדה נפשו מרדת שחת אמר רבי יוסי הדא דאמר באותו שלא הוציא שם רע על חבירו אבל הוציא שם רע אין לו מחילה עולמית ציער אדם כאילו ציער עולם מלא שכל מה שבעולם יש באדם. רק בפניו ולא הגיע בו הרוק פטור מדיני אדם וחייב בדיני שמים אפילו ציער כל שהוא על כל צער וצער שהוא מצער את חבירו יענש בדיני שמים שנאמר (קהלת יא ט) כי על כל אלה יביאך אלהים במשפט על כל נעלם. רבותינו דרשו מאי על כל נעלם זה ההורג כינה בפני חבירו ונמאס. ויש אומרים זה הרוק ולכן כל יראי ה' הצדיקים אשר אין הקדוש ברוך הוא מביא תקלה על ידם יהיו נזהרים למחול מיד להורג כינה או רוק או עושה כל דבר מאוס שלא יהא נכשל על ידם.



ספר חרדים

פרק סה [תשובה ד]

דרך תשובה למי שתורתו אומנותו

עוד תקנה אחרת מצאתי בתוך ספרי המקבל האלהי חסידא קדישא הרב רבי יצחק לוריא אשכנזי ז"ל בספר אהד פתיבת ד' נקרא בית מדות, איגנו אותו ספר בית מדות שהוא ב'פוס, שם מצאתי כתוב פ' מה שתמצא בדברי הראשונים תוכחות על עון, סגופים ויסורי קשיין, שלג וחרולים, והפסקות, עניינים, לא נזכרו אלא למי שאין צמלו בתורה. אכל מי שתורתו אומנותו, ויודע דעת ויראת ה', זאת היא תקנתו: לא יחלש ולא יתבטל מלמודו, אף יום אחד מן השבוע יתרחק מבני אדם, ויתבודד בינו לבין קונו, ויתקשר מחשבתו בו כאלו כבר עומד לפני ביום הדין, וידבר לאל תקרה רכות כאשר ידבר העבד אל רבו והבן אל אביו.

וכן מצאתי בסוף שיטה אחת שהעתיק הנעלה רבי שמואל בר אבא רבא שם: וגם זה מצאתי בסוף הספר מפתחת הרב ומלשונו, בליל אחד בשבת, בארבעה ימים לירח איר, ננכסתי לים, וביום שבת עשירי לאיר שנת חמש ועשרים, עמד עלינו נחשול שבים לטבענו וקה זעף גדול בים, ונדתי עלי ששני הימים האלה אצום בהם ונאנה בהם תענית צבור שלם, אני ואנשי ביתי וכל הנלוים עלי, ונאנה על בני לעשות פן עד סוף הדורות שצאו מאתם, ויתנו צדקה כפי פתם, ומנדרי שאהא אני יושב לבדי בעשירי באיר לא ארצה אדם, אלא מתפלל וקורא כל היום ביני לבין עצמי, וכשם שלא מצאתי בים אותו היום אלא הקדוש ברוך הוא, כן לא ארצה אדם ולא אשב עמו אלא אם כן נאנסתי, וליל אחד בשבת, שלשה ימים לירח סיון, יצאתי מן הים בשלום ובאתי לעכו ונצלת מן השמך, והגענו לארץ ישראל, ויום זה נדרתי שיהא יום ששון ושמחה ומשחה ומתנות לאביונים אני וביתי עד סוף כל הדורות. וביום שלישי בשבת, ארבעה ימים לירח מרחשון, שנת שש, ויתנו צדקה מעכו לעלות לירושלים תחת סכנה, ונכנסתי לבית הגדול והקדוש, והתפלתי בו ביום חמישי ו' ימים לירח מרחשון. ובאחד בשבת, ט' בחודש, יצאתי מירושלים לחברון לנשק קברי אבותי במקרה, ואותו יום עמתי במקרה והתפלתי, שבת לאל יתברך על הפל, ושני הימים האלו, שהם שש וחמישי במרחשון, נדרתי שיהיה לי כמו יום טוב ותפלה ושמחה בה' ואכילה ושתיה, אלקים יעזרני על הפל ויקים בי נדרי לה' אשלים אמן. וכשם שנקיתי להתפלל בה בחרבה, כן ארצה אני וכל ישראל בנחמקה מהרה אמן, עד כאן לשונו.



חידושים לפרשה

"ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" (שמות כה, ח)

ידוע דבית שני נחרב על שנאת חנם, והיינו כשאין שלום בין ישראל, אז הבית אינו יכול להתיקיים. ונ"ל בס"ד שזהו רמז הכתוב: **"ועשו" בגי' שלום**, לומר: ועשו לי מקדש, ושכנתי בתוכם - זה כאשר יהיה שלום ביניכם, ואם לא - לא יהיה "ושכנתי בתוכם", וכשאין "שלום" אין "ועשו", שאין קיום לעשייה. והנה הבית השני נחרב בפועל על ידי המעשה הידוע של קמצא ובר קמצא. ושם כאשר העליב בעל הבית את בר קמצא, וגרשו מביתו לעיני כל, אזי כיון שנפגע בר קמצא מאוד ממעשה זה, לא עצר ברוחו מלנקום באותו בעל הבית ובכל חכמי

הדור שראו ולא אמרו דבר, ומתוך כעסו ועלבונו הלך והלשין על ישראל שמרדו במלכות, ובאו והחריבו הבית. אך אמרו חז"ל בגמרא (חולין פט, א): אמר רבי אילעא: אין העולם מתקיים אלא בשביל מי שכולם עצמו בשעת מריבה, שנאמר (איוב כו, ז): "תולה ארץ על בלימה". עד כאן. נמצא שאם היה בר קמצא מקיים דברים אלו, וכולם עצמו בשעת מריבה זו, היה העולם מתקיים בשבילו. אך כיון שלא בלם עצמו, הביא לחורבן הבית, והפסד לכל העולם. וזהו שנרמז בפסוקנו: **"לי מקדש ושכנתי בתוכם"** - ר"ת אותיות **בולם**, כלומר בשביל שמקדש זה יהיה קיים, צריך כל אדם לקיים זאת, שיהיה בולם עצמו בשעת מריבה.

{ תורת מאיר | הרב מאיר מושיאשווילי שליט"א }

"ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" (שמות כה, ח)

יובן בס"ד לפרש, עיקר חשיבות ישראל לפני הקב"ה הוא בתוספת אשר מוסיפים מחול על הקודש, שהוא הידור מצוה במצות עשה. וגם מקדשים עצמם כמותר להם במצוות לא תעשה שעושים משמרת למשמרת, כגון מצוות דרבנן, שהם: שניות ועירובין ונט"ו וכיוצא. ולכן כשתיקן שלמה הע"ה עירובין ונט"ו יצאה בת קול ואמרה (משלי כג, טו): **"בני אם חכם לבך, ישמח לבי גם אני"** (שבת יד ע"ב). והיינו, כי ע"י החומרות האלו שמחמירים על עצמם להוסיף מחול על הקודש, בזה ניכר שמצוה העיקרית שציום השי"ת בתורה הם מתקיימים מאהבה וברצון לב ולא מחמת הכרח מיראה. וז"ש: **"ועשו לי מקדש"** - שהם יוסיפו מחול על הקודש, שיקדשו הדבר הזה מצד החומרה שמחמירים על עצמם, והם המחמירים את הקודש הזה ולא שהוא מקודש ע"פ תורתו, אלא הם מחדשים ועושים דבר זה קודש ומצוה. ועי"כ מדה כנגד מדה - **"ושכנתי בתוכם"**, כי הם עשו את החול קודש מרצונם, אז גם אני אעשה החול שלהם קודש, שאקדש אותו בהשראת שכנתי עליו. או יובן בס"ד לרמזו, הנה האדם יש לו נר"ן שהם כנגד ב"ע, וכנגדם יש בעבודת הקודש מעשה ודיבור וכוונה, המעשה כנגד הנפש שהיא סוד עשיה, והדיבור שהוא הקול כנגד הרוח שהוא סוד יצירה, והכוונה כנגד הנשמה שהוא סוד בריאה. וידוע כי ארבע אותיות הוי"ה ב"ה הם כנגד ארבעה פרצופים, שהם: חכמה ובינה ותפארת ומלכות, שהם אר"א וזו"ן. וידוע שכל עולם ועולם מבי"ע יש ארבעה פרצופים הנזכרים שהם חו"ב ותו"מ, אלא שבעשיה שם הוא בחינת אחרים, וביצירה שם בחינת עשרות שכל ספירה כלולה מעשר, ובבריאה שם הוא בחינת מאות שכל ספירה כלולה ממאה. והנה האדם בכל מצוה מיוחד אותיות הם הוי"ה ב"ה, שמוסיף אור בארבעה פרצופים הנזכרים שהם חו"ב ותו"מ. ומאחר שבעשיה הוא בחינת אחרים, א"כ ע"י מעשה המצוה נחשף ונעשה ארבע אורות, הרי אות ד' ד"מקדש". ובקול שהוא בחינת יצירה ששם הוא סוד עשרות נעשה ביחוד השם ב"ה ארבעה עשרות אורות שהם ארבעים, הרי אות מ"ם ד"מקדש". ובכונה שהיא בבריאה ששם הוא בחינת מאות נעשה ביחוד השם ב"ה ארבע פעמים מאה אורות, הרי ק"ש ד"מקדש". נמצא בשלימות המצוה אשר בה מתייחדים אותיות השם הרמוזים באותיות "מצוה", כי מ"ן בא"ת ב"ש הוא י"ה, הנה נעשה ממנה אורות "מקדש", והרי האדם במצוה בונה מקדש על דרך האמור. וז"ש: **"ועשו לי מקדש"** - דייקא, שיעשו מצוה שלימה אשר ממנה יבנה **מקדש** אורות, ועי"כ **"ושכנתי בתוכם"**. לכן בכל מצוה שלימה שיעשה האדם יהיה מרכבה לשכינה.

{ בניהו' על התורה לרבנו יוסף חיים זיע"א }



נצור לשונך מרע



חלכות רכילות | כלל ו סעיף ד

נדע עוד, דאסור קבלת רכילות הוא אפלו אם שמע (ז) משנים יוותר, או שיצא קול בעיר, שפלוני דבר עליו, או עשה לו כן וכן, אפלו הקי (אף על פי כן) אסור לקבל ולהחליט הדבר בלבד שהוא אמת, אפלו אם פנית המספרים לפי דבריהם הם לטובתו של זה על להקבא, שאין נעשין רשעים על ידי ספורם, וכנל בסעיף ב'.

(ז) משנים יוותר וכו' או שיצא עליו קול וכו'. אם תרצה לידע שורש הדברים, עיין לעיל בחלק א' בכלל ז' בסעיף ג' וד' ובבמה שם ותמצא שהם מימרות חזל ופסוקים מפורשים על לשהר ועל רכילות עיש. וכל הדינים שנזכרים שם באלו הסעיפים לענין לשהר שייכים גכ לענין רכילות.

ודע עוד, דאם נחזק בעיר לאדם רשע מכבר, נלענד דאפשר דמותר לקבל עליו רכילות, כמש לעיל בחלק א' [כלל ז' סה] לענין לשהר עיש. (באר מים חיים)

הצטרפו אלינו ותמכו בהגדלת הצדקה והחסד למשפחות עמוזות
עמוזות "בצדקה תפוננו" שמה לה למטרה לספק ולדאוג לצרכיהם של משפחות מעוטי יכולת פלכלית ע"י מתן סיוע פלפלי רחב היקף. העמותה פועלת ללא מטרת רווח כלל!

- חלוקת סלי מזון שבועיים
- מתן מוענה לחוסרים ביתיים בסיסיים
- חלוקת סלי לידה לילודת ולתנוק
- ועוד פעילויות ותמיכה בחגים ומועדים

לתרומות:
בנק לאומי (10) | סניף 858 | מס' חשבון 06555085 | מס' עמותה 580643104
קוד מוסד להרשאה בחשבון הבנק 21965
ניתן לתרום גם דרך "גדרים פלוס" ובאשראי בטלפון ובאתר

דרכי התקשרות לקבלת והפצת העלון:
alon@gamah.org - אימייל לכל מטרה
אתר הגמ"ח - WWW.GAMAH.ORG
054-4785404 | 054-6091685



חיוזוק אמונה וביטחון

חיוזוקים לעלות בעבודת השם – משיח בן דוד
[המשך משבוע שעבר].. היכן איפה הגיע דוד לגדלותו העצומה?

על כורחנו צריכים אנו לומר, שאצל מכלאות הצאן, בעת עסקו בהשגחת הצאן ורעייתו - התעלה דוד בתורה עוד ועוד, בשקידה עצומה יומם ולילה, הדיר שינה מעיניו וניצל כל רגע כדי להגיע לעוד התעלות ועוד התעלות וכן הלאה. שמה תאמר: "לבטח מעל דוד במלאכתו, והזניח את רעיית הצאן בתוך הדבקות השם ובתורתו, אין זו האמת. שכן תראה מה אמר דוד לשאל בעת שביקש ממנו רשות ללחום עם גולית:

"רועה היה עבדך לאביו בצאן, בא הארי והדוב ונשא מה מהעדר, ויצאתי אחריהם והכיתיו והצלתיו מפיו, ויקום עלי והחזקתי בזקנו, { של האריה } והכיתיו והמתיו, גם את הארי גם את הדוב הכה עבדך". זאת אומרת: אל תסתכל עלי, אני נראה לך קטן ... אני יכול על הגליית הזה. ואמרתי חכמים זכונם לברכה: כמה הוא הרג אתם יודעים? לא יודעים, ארבע אריות ושלושה דובים! הרג דוד באותו יום. בלי שום נשק יצא נגדם, ובכמו ידיו "והחזקתי בזקני"!

איך התייחס דוד אל אחיו שהיו שונאיו, במשך עשרים ושמנה שנות עלבונות וכלימות? בודאי נאמר כי הוא השיב להם שנאה על שנאתם, ואף אם התגבר ולא הרע להם מעולם - בלבד הוא ודאי ציפה ליום בו יוכל ליטול מהם נקמתו, ככה אנתנה היינו חושבים. אולם מהתבוננות חכמים זכונם לברכה נוכל ללמוד אין הדבר כך, חכמים מלמדים אותנו כי אליאב, אחיו הבכור של דוד, היה ראוי למלוך על ישראל, אלא שמאס בו השם מחמת הקפדה אחת, שהוא הקפיד על דוד איך הוא נטש את הצאן, וירד כאלו לראות מה קורה במחנה עם גולית.

ומכאן יש ללמוד, מכאן יש ללמוד, כי בלבד של דוד שנבחר לבסוף למלך על ישראל - לא היתה אפילו הקפדה אחת. כי אם היתה לו הקפדה היה נפסל כמו אליאב. הרי לנו דבר פלא - על אף כל הצרות והייסורים שסבל דוד בעטיו של הייסוס המשפיל של אחיו - הוא לא הקפיד מעולם ובלבד לא היתה טינה לאיש, וכל אותן שנים אפילו הקפדה אחת הוא לא הקפיד. על ההתייחסות שלו למשמיצים ולמציקים, נוכל ללמוד גם מתגובתו על קללת שמעי בן גרא אשר אמר עליה: "השם אמר לו קלל את דוד".

שכן זו היתה דרכו כל חייו, וכך הוא התייחס לכל הצרות שבאו אליו "השם אמר לו קלל". הנה פרוסה לפנינו, דרך ההתעלות של שנים על גבי שנים, בהן דוד המלך יגע ועמל בכוחות על - אנושיים, אותם כוחות סייעו להכריע את הארי ואת הדוב, וניצל כל רגע להתעלות מעלה מעלה, עד שהגיע בסוף לדרגה הנוראה - והפך להיות "רגל במרכבה". ועתה אחרי שעמדו על נתיב ההתעלות של דוד המלך, נתיב שהיה רחוק מזרקורי התהילה

כרחוק מזרח ממערב, ואף ביזיון רב מצדו, אפשר להבין מדוע לא ראה ישי אביו לנכון להזמין אל הזבח עם שאר אחיו.

ומדוע לא העלה על דעתו אפילו לרגע שבו בחר השם. נחזור איפה לראשונות, ונתאר את ההשתלשלות של העניינים מאותו יום שנמשך דוד למלך על ישראל. הנה חשש פסול דוד נמשך עשרים ושמנה שנים, עד אותו היום בו בא שמואל הנביא לבית לחם, כעת הזבח זכות כבר, השולחן ערוך, הכל מתוקן לסעודה, ושאל ממתין, בנחיצות הוא מודיע לישי, "שלחה וקחנו כי לא נסנו עד בואו פה" ישי שהיה מופתע, קרא לאחד הנערים ופקד עליו - רץ אל הצאן ואמר אל דוד שיבוא הנה תכף, שמואל וכל הנאספים מחכים לו.

הנער רץ כחץ מקשת אל דוד, אחרי ריצה ארוכה הגיע עדיין מתנשף בכבודות לבשר לו את דבר השליחות. דוד לא ציפה להזמנה מעין זו, מסר לנער את מקלו ותרמילו, וביקש ממנו שישגיח על הצאן עד שיחזור.

וסר אל ביתו להחליף את בגדיו, "כי אין לבוא לפני הנביא בלבוש שק". בניתיים בבית הועד ישבו כולם דרוכים ומצפים, בתחילה לא ידעו מה הסיבה לעיכוב, אט אט פשטה השמועה והציבור התחיל מתלחש, "אתם יודעים למי מחכים? - מחכים לרועה של ישי!" והפלא כבש את כולם, בעיקר ישי ובניו שהיו עומדים ברטט ואימה, אמרו: "לא בא שמואל אלא לבוונותו ולהודיע לישראל שיש לנו בן פסול" ברור לכל כשנכנס דוד "הבוזי" רועה הצאן איש לא קם מפניו, אפילו שמואל עצמו נרתע מפניו כשהוא הבחין שהוא אדמוני ואמר: "אף זה שופך דמים כעשור". אולם אז קרא הקב"ה לשמואל ואמר לו: "משיחי עומד ואתה יושב? קום! משחהו כי הוא זה!" מיד כששמע שמואל כך, קם, ונשקו לדוד על ראשו, ואף שאר הנאספים כשראו זאת, קמו כולם לפניו ובראשם אביו ישי.

כעת לקח שמואל את קרן השמן, וימשח אותו בקרב אחיו, ופתאום נתמלא האולם כל תרועה ושמחה, "יחי המלך! יחי המלך"! בפנים שררה התרגשות רבת, אז מבחוץ נשמע כל בכי רם, היתה ניצבת בת עדאל אם דוד, כשהיא הצטרפה אליו כשהוא בא אל הזבח על פי צו הנביא, וכל הכאב והצער, שנצטברו בה בעשרים ושמנה שנות העלבונות והביזיונות שלה ושל בנה - מצאו עתה פורקן וזרם דמעות שפרץ מעיניה, דמעות וגיל. כעת סוף סוף נפתרה התעלומה, פוענח הסוד, והנביא גילה כי דוד איננו בן פסול, אלא קדוש לאב קדוש! וקדוש בכל מיני קדושה וטהרה. היא פנתה אל בניה, האחים של דוד ואמרה: "אבן מאסו הבונים - הבנים" בן! בן! שמאסו אותו אחיו "היתה לראש פינה"! והבנים התנצלו והשיבו: "מאת השם היתה זאת היא נפלאת בעינינו", הדבר היה מכוסה מעינינו לא ידענו. ואכן משהגיע דוד, נפתחה הסעודה ברוב

פאר וחגיגות, דוד ישב בין שמואל ובין ישי. במדרש מבורר: "לא הסכו שני גדולי עולם ישי ושמואל עד שישב דוד ביניהם".

בסוף הסעודה ודאי כיבדו את דוד לומר דברי תורה, ולברך "ברכת המזון", ולאחר ברכת המזון "ויקום שמואל וילך הרמה ודוד שב אל צאנו, אל מקלו ואל תרמילו". להתבונן במראה הזה, המתה האם, רגש האב, סערו האחים, כל העיר כמרקחה! רק אחד נשאר שליו ורגוע - דוד עצמו - לא המה ולא רגש, לא התגאה ולא התפעל, הוא שב אל צאנו והחל מחלל בחליל "שיר המעלות" חדש, "שיר המעלות לדוד השם, לא גבה לבי ולא רמו עיני, ולא הלכתי בגדולות ובנפלאות ממני".

להאזין לדברים של דוד המלך: "לא גבה לבי" - בשעה שמשכני שמואל למלך". והוא לא משיח לפני בשר ודם, אלא לפני הקב"ה שהוא חוקר לב ובוהן כליות. ובכנות גמורה הוא מכריז ואומר: "כשמשח אותי שמואל למלך, כשכל העם קראו 'יחי המלך יחי המלך' - לא גבה לבי" לא עברה בי אפילו מחשבה אחת קטנה של גבהות לב. וממשיך דוד תכף, "אם לא שויתתי ודוממתתי נפשי כגמול עלי אמו כגמול עלי נפשי", כמו יונק זה שיוצא ממעי אמו ואינו יודע גדולות. בכדי להתגבר על ארבע אריות ושלושה דובים ביום אחד צריך גבורה רבה.

אבל לשלוט על הלב - צריך גבורת על! זו התמודדות קשה בהרבה, ודוד שלט על לבו שכן צדיקים לבם ברשותם. עד כאן ראינו גבורתו של דוד עד שקיבל את המלוכה. נמשיך לעקוב אחר אורחותיו והפעם נתבונן איך התנהג בשעה שאיבד את המלוכה. בא וראה, אדם שנתמנה לאיזו גדולה והחזיק בה, כמה קשה לו להיפרד ממנה כשיאמרו לו רד! התנא האלוקי רבי יהושע בן פרחיה אמר: "בתחילה כל האומר לי: 'עלה!' - אני כופתו ונותנו לפני הארי. עתה כל האומר לי: 'רד!' - אני מטיל עליו קומקום של חמין".

[המשך בשבוע הבא...]

**מתוך הרצאתו של כבוד הרב
אמנון יצחק שליט"א
בבית מדרש קהילות פז, בני ברק
בתאריך 16.12.2019
לשמיעת שיעורים והרצאות
חייגו(גם מטלפון כשר)
02-3724787**

להצלחה בעסקים
בן ציון בן הנה
לעילוי נשמת
אליס בת פרלה

לזיווג הגון מהרה
אבנר מואיז בן משה
שלומי בן רינה
אבנר מואיז בן משה

לעילוי נשמת
איבון ספינוי בת פרידה,
חיים בן ברכה
שולה בת חנה

לעילוי נשמת
שרה בת רבקה
דוד בן רבקה
חנה בת רומיה ע"ה

ניתן להשיג 'קובץ מלוךט בבעיות השעה בעניני כשרות' בטלפון 0549543484 כולל דיסק מתנה מצורף או בחינם במייל refaelyhu@gmail.com

לעילוי נשמת
ציון בן יהודה
אבנר בן יהודה
אפרים בן שושנה

להצלחה למוסדות
'לדעת חכמה ומוסר'

לרפואה שלמה מהרה
מינה בת סימה
יוחאי בן סילביה שרון
רינה בת איבון

לרפואה שלמה מהרה
אלישע בן שרה
תמר בת שלמה
יסמין בת אביגיל